

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

DEN OFFENTLIGE EXAMEN

I

Helsingørs videnskabelige Realskole

I JULI 1852,

udgivet af **W. Lassen,**
Skolens Forstander.

INDHOLD :

1. Oversigt over Realskolens Historie fra dens Oprettelse af.
2. Skoleefterretninger for Skoleaaret 1851—1852.

HELSINGÖR.

Trykt hos P. V. Grüner & Co.

1852.

A.

Oversigt over den videnskabelige Realskoles Historie fra dens Oprettelse til Begyndelsen af Skoleaaret 1851—52.

Da jeg ønskede, at der med det første Program, som herved udgives fra Helsingørs videnskabelige Realskole, skulde følge en Oversigt over Skolens Historie i de fra dens Oprettelse forløbne Aar, henvendte jeg mig til dens forhenværende Forstander, Rector Simesen, nuværende Rector ved Flensborgs lærde og Realskole, som den Mand, der bedst maatte kunne give en saadan og som var i Besiddelse af de fornødne Hjælpemidler deril. Da imidlertid Rector Simesens Tid ikke tillod ham at opfylde mit Ønske, og jeg altsaa selv maatte beslutte mig til at overlage Udførelsen, har nedenstaaende Oversigt blot kunnet blive Brudstykker og for største Parten kun statistisk.

For dem, for hvem dette Program nærmest er bestemt, ville de Grunde, der foranledigede Nedlæggelsen af Helsingørs lærde Skole og Oprettelsen af den videnskabelige Realskole, mestendeels være bekjendte. Ligesom disse Grunde vel tildeels vare at søge i den lærde Skoles Hensygnen — denne være nu forøvrigt bevirket ved hvilke-somhelst Aarsager —, saaledes havde de vistnok ogsaa deres Rod i Tidens almindelige Retning mod det saa-

kaldte Reale baade i Livet og Videnskaben. Efter langvarige Forhandlinger, som altsaa havde ført til, (ifølge Cancellie-Resolution af 14de Februar 1843) at en høiere Realskole skulde oprettes i Helsingør, og at der til denne Skole skulde henlægges Fonds under Communen af cr. 2000 Rbd. aarlig — som toges af Levningerne af den Formue, der havde tilhørt den forhenværende lærde Skole, og hvoraf det Øvrige af Regeringen var henlagt under Frederiksborg Skole —, traadte Helsingørs videnskabelige Realskole endelig i Kraft i Efteraaret 1843 under Bestyrelse af den af Helsingørs Communalbestyrelse foreslaaede og af det daværende Kongl. danske Cancellie udnævnte Rector, Cand. polytechn. S i m e s e n. Rectoren ansattes med et Aars Opsigelse fra Regeringens Side, havde selv at ansætte og afskedige Skolens øvrige Lærere og modtog af Communen foruden Skolelocale og Beboelsesleilighed 1500 Rbd. aarlig — Resten af ovennævnte Summa anvendtes dels tll Bygningens og Inventariets Vedligeholdelse, til Bibliothekets og de naturvidenskabelige Samlingers Forøgelse, dels opsamledes deraf et Reservefond. — Han havde ved Hjælp heraf og af det indkommende Skolecontingent at bestride Skolens øvrige Udgifter, hvorimod han selv erholdt Overskuddet af Indtægterne, dog saaledes, at det, hvis Disciplenes Antal oversteg 50, skulde kunde sættes under Qvæstion, hvorvidt det ovennævnte Communebidrag skulde kunne nedsættes. Med Hensyn til det Oeconomiske stod nemlig Skolens Forstander under Tilsyn af Helsingørs Communalbestyrelse gjennem et Forstanderskab, hvoraf han dog selv var Medlem, og som forresten bestod af den første Magistratsperson, den ældste af Sognepræsterne, en af Borgerrepræsentanterne og en af Repræsentationen udnævnt Borger, med Hensyn

derimod til Underviisningens Gang af Skoledirectionen og det Kongl. danske Cancellie.

Skolen begyndte sin Virksomhed med et Antal af 51 Disciple, hvilke ifølge den af Rectoren udarbejdede, af Forstanderskabet indgivne og af Cancelliet approberede Plan skulde være inddeelte i 4 toaarige Klasser, men hvoraf dog den 1ste eller øverste først traadte i Kraft ved Begyndelsen af Skoleaaret 1845—46. En Forberedelsesklasse, som samtidig oprettedes med 20 Disciple, regnedes ifølge Planens Ord som staaende udenfor den egentlige Skole. Underviisningen var fordeelt paa 4 Formiddags- og 3 Eftermiddagstimer med Undtagelse af Løverdags Eftermiddag — altsaa paa 39 Timer ugentlig —, og som Maalet for Underviisningen betragtedes omtrent den samme Kunskabsmasse og Aandsudvikling, som var stillet som Opgave for den videnskabelige Realskole i Aarhus.

Det varede imidlertid ikke længe, førend ikke alene det for Underviisningens Fremme Fordeclagtige i, men endog tildeels Nødvendigheden af de toaarige Klassers Forandring til eetaarige viste sig, og allerede efter et halvt Aars Forløb maatte denne Forandring foretages med den 4de eller nederste Klasse paa Grund af denne Klasses tiltagende Discipelantal. Efterhaanden foretoges med Approbation af Universitetsdirectionen — til hvis Bestyrelse Skolen nemlig var gaaet over — denne Forandring ogsaa med de øvrige Klasser, saa at disse fra September 1847 altsaa udgjorde 8 eetaarige. Denne Inddeling var dog imidlertid egentlig kun nominel, idet dels økonomiske Hensyn paa Grund af det ringe Antal Disciple, hvoraf de øverste Klasser stadigen bestod, fordrede, at snart de to øverste, snart de to næstøverste,

snart baade de to øverste og de tvende næstfølgende maatte have Underviisning fælleds, deels endelig en af de øverste eller en af Mellemlklasserne for en Tid maatte aldeles inddrages af Mangel paa Frequentes. I Løbet af samme Tid var der, i Analogie med hvad der allerede tidligere var skeet ved de fleste lærde Skoler, foregaaet en anden væsentlig Forandring i den oprindelige Skoleplans Bestemmelser med Hensyn til Skoletiden, idet denne fra adskilt var bleven samlet, saaledes at den baade Vinter og Sommer var fra Kl. 8 til 3 om Formiddagen — kun om Løverdagen fra Kl. 8 til 12. Deels Erkjendelsen af det Unødvendige i en saa langt udstrakt Skoletid, naar denne forøvrigt saavel fra Læreres som fra Disciples Side benyttedes som den skulde, deels Hensyn til det Fordeeltige deri for Skolen i økonomisk Henseende bevirkede imidlertid, at denne Skoletid efter Forslag af Rectoren og med Underviisningsministeriets Approbation igjen forandredes til 6 Timer daglig hver Dag i Ugen, saaledes at Fritiden imellem Timerne indskrænkedes og den egentlige Underviisningstid blev den samme; og her ved er Skolen senere bleven staaende.

Heller ikke hvad Skolens Cursus og Examina angaaer bleve Skoleplanen og de almindelige Bestemmelser længe fulgte. Ifølge disse skulde nemlig Cursus i hver af de toaarige Klasser meddeles i 4 Dele, hvoraf een Deel skulde gennemgaaes og repeteres hvert Halvaar, og Prøverne dernæst foregaae 2 Gange aarlig i en Foraars- og en Efteraarsexamen. Thi paa Grund af Klassernes Deling i eetaarige, og af det Vanskelige selv for de flinkeste Disciple ved at følge med uden at faae Huller i deres Kundskabsmasse, naar de indkom i Skolen ved eller efter Foraarscursus'ets Begyndelse, eftersom den

regelmæssige Opflytning kun fandt Sted efter Hovedexamen om Efteraaret, blev det nemlig med Ministeriets Indvilligelse bestemt, at Skolens Cursus skulde forandres til heelaarlige, saaledes at Vinterhalvaaret anvendtes til Gjennemgaaen af Nyt og det øvrige Halvaar til Repetition, hvorpaa dernæst fulgte Skolens eneste Examen i Slutningen af Juli ligefør Sommerferien.

Som Prøve paa den Lectionstabel, der med faa Modificationer — men dog ikke uden at de modsatte Anskuelser, som ogsaa andetsteds have hersket og endnu herske om Fortrinnet af Sprogenes eller Naturvidenskabernes Studium som Dannelsesmiddel, ligeledes her ved Skolen ere komne til at udtale sig — har været fulgt indtil sidste Skoleaars Begyndelse, hensættes nu her den af Rector Simesen foreslaede og af Ministeriet approberede Plan for Skoleaaret 1850—51:

KLASSE:	I.	II.	III.	IV.	V, VI.	VII, VIII.
Geometrie				1	2	3
Geom. Tegning		1	2	2	2	2
Arithm. og Algebra				3	3	3
Physik				1	2	2
Chemie					1	1
Astronomie						1
Naturhistorie	2	2	2	2	2	1
Religion	3	3	3	2	2	2
Historie	2	2	2	2	2	2
Geographie	2	2	2	2	2	2
Dansk	6	5	4	4	3	5
Tydske	3	3	3	3	3	3
Frauske			3	3	3	3
Engelske	2	2	2	2	2	2
Regning	4	4	4			
Hovedregning	2	2	1	1		
Skrivning	4	4	2	2	2	— 1
Tegning	2	2	2	2	1	— 1
Sang	2	2	2	2	2	2
Gymnastik	2	2	2	2	2	2

Denne Lectionstabel maatte imidlertid i Løbet af Aaret modtage betydelige Forandringer ved flere for Skolen ugunstige tilstødende Omstændigheder. Disse vare for det Første det sørgelige Dødsfald af Skolens ligesaa dygtige som nidkjære Sproglærer, Hr. Christensen, der blev et Offer for en langvarig Brystsvaghed, og hvis Plads ikke strax kunde udfyldes, dernæst den ved Mangel paa Frequentes bevirkede Inddragen af de to øverste Klasser, og endelig selve Rectorens Forflyttelse.

Omendskjøndt nu Sandheden af, at om end Realunderviisningen ikke af enhver Dreng, som sees at tegne Figurer i Sandet, kan danne en Arago eller Ørsted, saa er den dog ligesaavel istand til at forædle den menneskelige Aand som Latinen eller Græsken, klare Blikket for Livets forskjellige Forholde og gjøre Manden skikket og moden saavel for den borgerlige Virksomhed som for Statens Tjeneste, vel kan siges at være temmelig almindelig anerkjendt af de fordomsfrie Dømmende, saa har den dog som bekjendt endnu ikke formaaet at gjøre sig gjeldende i Praxis, og hverken i Udlandet eller herhjemme ere de idetmindste tilsyneladende billige Fordringer blevne gjorte Fyldest, som de høiere Realskoler troe at kunne og burde stille med Hensyn til deres Elevers Ligeberettigelse med de lærde Skolers til saadanne eller tilsvarende Goder, som ere forbundne med Afgangen fra disse sidste. Og da Tidens Oplysning endnu ikke staaer paa et saadant Trin — om den nogensinde vil komme til at staae paa det, er vel meer end tvivlsomt —, at den vød en videnskabelig Opdragelse erhvervede Dannelse i Almindelighed attraaes for sin egen og ikke for udvortes Fordeles Skyld, saa har hiin Mangel ikke kunnet andet end virke hemmende paa Realskolernes Fremgang

og Udvikling, idet forholdsviis kun saare faa af deres Disciple have ved at gjenmemgaae Skolens fuldstændige Cursus naaet det Maal, som disse have troet at burde stille som Opgave for deres Elever. Ogsaa Helsingørs Realskole har lidt herunder, og nedenstaaende Schemata over dens Freqvents fra dens Oprettelse af vil noksom vise Sandheden heraf:

Oversigt over Skolens Discipelantal
1843—1847.

MIDDELTAL af DISCIPLE for Skoleaaet.	I. Klasse.	II. Klasse.	III. Klasse.	IV. a. Klasse.	IV. b. Klasse.	Realskolen.	Forberedelsesklassen.	Ialt.
1843—44. 1ste Qvartal	„ 14	19	19	52	20	72		
2det . . .	„ 13	20	20	53	23	76		
3die . . .	„ 14	22	12	14	62	19	81	
4de . . .	„ 14	21	13	14	62	20	82	
1844—45. 1ste Qvartal	„ 10	22	16	18	66	13	79	
2det . . .	„ 10	22	15	18	65	15	80	
3die . . .	„ 11	18	19	20	68	18	86	
4de . . .	„ 10	18	16	21	65	21	86	
1845—46. 1ste Qvartal	5 14	17	20	24	80	9	89	
2det . . .	5 14	17	20	24	80	9	89	
3die . . .	5 12	17	21	19	74	10	84	
4de . . .	5 10	15	20	16	66	10	76	
1846—47. 1ste Qvartal	5 16	17	19	14	71	8	79	
2de. . . .	5 16	18	19	15	73	8	81	
3die . . .	5 13	18	22	17	75	14	89	
4de . . .	5 12	18	22	18	75	16	91	

Oversigt over Skolens Discipelantal 1847—1851.

MIDDELTAL af DISCIPLE for Skoleaaret.		VIII. Klasse.	VII. Klasse.	VI. Klasse.	V. Klasse.	IV. Klasse.	III. Klasse.	II. Klasse.	I. Klasse.	Realskolen.	Forberedel- sesklassen.	Ialt.
1847—48.	1ste Qvartal	»	4	9	»	12	23	15	12	75	18	93
	2det . . .	»	4	8	»	11	23	16	11	73	20	93
	3die . . .	»	3	7	»	10	23	14	17	74	18	92
	4de . . .	»	3	7	»	10	23	13	17	73	19	92
1848—49.	1ste Qvartal	»	2	4	8	21	17	15	19	86	17	103
	2det . . .	»	2	4	8	22	16	14	20	86	17	103
	3die . . .	»	2	4	8	21	16	16	19	86	17	103
	4de . . .	»	2	3	7	21	16	16	20	85	17	102
1849—50.	1ste Qvartal	»	3	5	15	17	14	22	16	92	7	99
	2det . . .	»	3	5	15	15	14	22	17	91	7	98
	3die . . .	»	2	7	11	13	13	21	23	90		
	4de . . .	»	2	5	10	13	13	19	23	85		
1850—51.	1ste Qvartal	»	2	3	6	9	16	17	16	1281	} Forberedelsesklassen forenet med 1ste.	
	2det . . .	»	2	3	6	7	16	17	16	1279		
	3die . . .	»	2	3	5	7	16	16	15	1680		
	4de . . .	»	»	»	4	7	15	13	14	1867		
	August Maaned	»	»	»	4	7	14	11	17	760		

Ann. I de 3 næstsidste Skoleaar er August Maaned ikke medregnet. I denne Maaned — Feriemaaned — staar Discipelantallet lavest, da de Udtrædende endnu ikke ere erstattede med de nye Tilkommende, der først indtræde ved det nye Skoleaars Begyndelse, den 1ste September.

Af de faa Disciple, som af ovenstaaende Schemata saaledes ville sees at have gennemgaaet hele Skolen, have 3 strax efter Udgangen underkastet sig Præliminærexamen ved Universitetet og den for Polytechniken befalede Adgangsexamen i Mathematik — den ene af disse (*D. Hannemann*) har iaar taget den polytechniske Examen med Characteren *Laudabilis* —, og en, *W. Tegner*, har efter omtrent $\frac{1}{2}$ Aars Forberedelse i

Hovedstaden underkastet sig Adgangsexamen til den militaire Høiskole (han erholdt 151 Points, medens der til at bestaae Examen kun udfordredes 72). Af de fra de høiere Klasser — i Almindelighed ved Confirmationsalderen — udgaaede Disciple have ligeledes nogle efter kort Forberedelse udenfor Skolen underkastet sig Præliminæirexamen, nogle ere indtraadte paa Handelscon-
toirer eller i Haandværkslære her i Byen, nogle paa det kongl. Landcadetacademie, og endeel er endelig — mestendeels i en yngre Alder — overgaaet til de saakaldte lærde Skoler.

I Mai Maaned 1851 udnævnedes, som ovenfor sagt, Skolens hidtilværende Rector til Rector for Flensborgs lærde og Realskole, og Helsingørs Realskole mistede derved en Bestyrer, som med omfattende videnskabelig Dannelse og dybt Indblik i og Kjendskab til Underviisningens Væsen og forskjellige Grene forbandt en utrættelig Arbeidsomhed og et mere end almindeligt organiserende Talent. Efter Forslag af Helsingørs Magistrat overdroges den midlertidige Bestyrelse til Skolens nuværende Forstander, som, efter at have været constitueret henimod 3 Fjerdingaar, ifølge Communalbestyrelsens Indstilling modtog Ministeriets Udnævnelse under 22de Februar d. A.

Da nu, som bemærket, de to øverste Klasser vare inddragne i Foraaret 1851 af Mangel paa Frequents, og da, hvad der af Ovenstaaende vil være indlysende, Vanskeligheden ved under de bestaaende Forholde at beholde Disciple for Realskolen igjennem 8 Klasser noksom havde viist sig under Skolens hittidige Tilværelse; da, som en Følge deraf, de fleste Disciple, som forlode Skolen ved Confirmationsalderen og dermed i Reglen

endte al deres Skoleunderviisning, fra Skolen kun modtog en halvfuldendt Dannelse, saa indstillede jeg strax ved Slutningen af forrige Skoleaar til Underviisningsministeriet, at Skolen midlertidigen maatte constitueres med 5 eetaarige og 1 toaarig Klasse, saaledes at, naar Elevens Underviisning begyndte omtrent med det fyldte 8de Aar, den da kunde være endt med det fyldte 15de, altsaa omtrent ved Confirmationsalderen. Ministeriet ikke alene billigede dette, men befalede ogsaa i min Udnævnelse — nærmere foranlediget dertil ved Forslag fra en af Communalbestyrelsen nedsat Comitee*) om Skolens fremtidige Stilling —, at jeg havde at basere Skolens Organisation for den følgende Tid paa en saadan 3aarig Klasseinddeling.

*) Da denne Comitees Betænkning er af væsentlig Betydning for Realskolens Organisation, aftrykkes her det Forslag, som Communalbestyrelsen ifølge denne Betænkning under 20de October f. A. indstillede til Cultus- og Underviisningsministeriet, og hvis første Post dette vel ikke meente at Regeringen paa Grund af det lærde Skolevæsens nuværende Stilling kunde gaae ind paa, men hvis anden Post det derimod billigede. Forslaget deelte sig nemlig i et

principalt: At en fuldstændig videnskabelig Realskole, i det Væsentlige efter samme Plan som Realskolen i Aarhus, maatte blive oprettet i Helsingør, under samme Overbetyrelse som de lærde Skoler her i Landet; og et

subsidiært: 1) at Rectoren ved hvert Aars Udgang havde at forelægge Helsingørs Communalbestyrelse en detailleret Oversigt over Realskolens Indtægter og Udgifter i det forløbne Aar, 2) at han endvidere i Anledning af den aarlige offentlige Examen havde at indgive et Indbydelsesskrift, der indeholdt fuldstændige Oplysninger om Skolens Historie i det foregaaende Aar, 3) at Underviisningen burde være beregnet paa at kunne fuldendes fra Disciplenes 8de til det 15de Aar i 6 Klasser, nemlig 5 eetaarige og 1 toaarig, efter en af Kirke- og Underviisningsministeriet approberet Plan, og 4) at ingen Lærer i de fremmede Sprog maatte antages, med mindre han, foruden at have Kundskab i det danske Sprog, med Attester fra Professorerne i vedkommende fremmede Sprog ved Kjøbenhavns Universitet godtgjorde, at han besad grundig Kundskab i samme og navnlig skrev og talte dem correct og flydende.

Som det nu er min Overbeviisning, at det vel vil være muligt i et saadant Tidsrum at bibringe den ikke ubegavede Discipel en saadan Aandsdannelse og Kundskabsmasse, som maa kunne fordres af den Elev, der forlader en høiere Realskole og med at forlade denne ender sin egentlige Skoleunderviisning enten for at begynde et mere selvstændigt Studium eller for at udtræde i Livets praktiske Skole, saaledes er det mit Haab, at dette ogsaa vil skee ved Hjælp af en hensigtsmæssig Lectionstabel og Fagfordeling, samt af dygtige og samvittighedsfulde Lærere.

II.

Skoleefterretninger for Skoleaaret 1851—1852.

Lærerne.

Ved Udgangen af forrige Skoleaar manglede Skolen, som tidligere bemærket, aldeles Lærer i Fransk og tildeels Lærer i Engelsk — (i dette sidste Sprog havde nemlig Hr. Cand. theol. *Borresen*, Overlærer ved den herværende Friskole, midlertidigen overtaget endeel af Timerne). — Ved Skoleaarets Begyndelse overdroges den hele Underviisning i begge Sprog til en engelsk Sroglærer Hr. *Nedden*, som tilfældigviis opholdt sig heri Byen sidste Vinter; nogen fast Sroglærer kunde nemlig paa Grund af det Usikre ved selve Bestyrerens Stilling ikke ansættes. Da denne forlod Byen i Slutningen af Marts Maaned for at vende tilbage til England, ansattes som Sproglærer i Engelsk og Fransk Hr. Cand. *M. A. Muusmann*. I October Maaned forflyttedes Skolens Lærer i Mathematik og Naturhistorie, Hr. Cand. phil. *Silfverberg*, som 1ste Adjunct til Flensborg Skole, og Un-

derviisningen i disse Fag overtoges da af Hr. Cand. phil. *Thorbjørnsen*. Endelig forlode ved Begyndelsen af Mai Maaned Hr. Translateur *Doss* og Hr. Cand. phil. *Leuning* Skolen — den sidste havde, som Lærer ved den herværende Borger-skole, kun ved flere Klassers Sammenlæggelse seet sig istand til at bestride Underviisningen i Regning i Skolens 4 nederste Klasser. Underviisningen i Tydsk overdroges da til Hr. *Fedderson* fra Lygumkloster Seminarium og Underviisningen i Regning til Hr. Cand. theol. *Petersen*. Skolens samtlige Lærere og de mellem dem fordeelte Fag ere saaledes nu følgende:

Timer egentlig.

<i>Rector</i> , Historie i samtlige Klasser, Geographie i IV, V, VI	18.
Hr. Cand. phil. <i>Thorbjørnsen</i> (har tillige Inspectionen paa Skolen) Mathematik i IV, V, VI, Physik i V, VI, Chemie i VI, Regning i V, VI, Naturhistorie i samtlige Klasser	32.
Hr. Cand. phil. <i>M. A. Muusmann</i> , Engelsk i II, III, IV, V, VI, Fransk i III, IV, V, VI	32.
Hr. Cand. theol. <i>M. Fog</i> , Religion i samtlige Klasser, Dansk i III, IV, V, VI,	25.
Hr. Cand. theol. <i>Petersen</i> , Dansk i I, II, Regning i III, IV, Geographie i I, II, III,	25.
Hr. <i>Fedderson</i> , Tydsk i samtlige Klasser, Regning i I. II	32.
Hr. <i>Gronemann</i> , Skrivning i samtlige Klasser	14.
Hr. <i>Damm</i> , Tegning i samtlige Klasser. .	9.
Underviisningen i Gymnastik er overtaget af Hr. Pre-	

mierlieutenant *O. v. Schjoning* af 2det Jægercorps og Underviisngen i Sang af Hr. Musiklærer *Wilhelmi*.

Lectionstabel.

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI. B-A.
Dansk	6	5	4	3	3	3-3
Tydsck	5	4	4	3	3	3-3
Engelsk		4	3	3	3	3-3
Frausk			4	4	4	4-4
Religion	2	2	2	2	2	2-2
Historie	2	2	2	2	2	3-3
Geographie	2	2	2	2	2	1-1
Geometrie og geom. Tegning				3	4	4-4
Algebra					2	3-3
Regning og Hovedregning	6	5	4	4	2	1-1
Physik og Chemie					2	3-3
Naturhistorie	3	2	2	2	1	1-1
Skrivning	4	4	3	2	1	
Tegning	2	2	2	2	1	1-1
Gymnastik	2	2	2	2	2	2-2
Sang	2	2	2	2	2	2-2

Ugentlige Timer: 36 36 36 36 36 36

Disciplene.

Skolens Discipelantal ndgjorde ved Begyndelsen af sidste Skoleaar 74. Af disse ere i Løbet af Aaret udtraadte 15, nemlig 5 af VI^B, (alle paa Grund af Confirmationen), 4 af V, 2 af IV, 3 af III og 1 af II. Indtraadte i Skolen ere 8 Disciple, deraf 1 i IV, 3 i III og 4 i I, saa at Skolens Discipelantal ved Hovedexamen i Slutningen af Juli vil udgjøre 67. Disses Navne (Fædrenes ere tilføiede i Parenthes) ere følgende;

Sjette Klasse.

- A. *Wilhelm Carl Ravn* (Regimentschirurg *Ravn*).
Christian Anton Hansen (Handelsbogholder *Hansen*).
Amely Ludvig Theodor Petersen (Skibsclarerer *G. Petersen*).
William Brown (afd. Skibsclarerer *Brown*).
- B. *Knud Harald Jørgensen* (Kjøbmand *Jørgensen*).
Charles Brown (afd. Skibsclarerer *Brown*).

Femte Klasse.

- Eduard Petersen* (Captain *Petersen*, Medbestyrer af Handelshuset v. *Deurs & Comp.*)
- * *Frederik Knudsen* (Uhrmager *Knudsen*).
Peter Svendsen (Gaardmand og Sogneforstander *S. Nielsen*).
Harald Frederik Holstebro (Kjøbmand *J. Holstebro*).
- * *Johan Frederik Kornerup* (Kjøbmand *Kornerup*).
Ludvig Marcussen (Pleiesøn af Consul og Grosserer *Marcussen*).
Julius Engelbrecht Fæster (Kjøbmand *S. Fæster*).

Fjerde Klasse.

- Elias Marcussen* (Consul og Grosserer *Marcussen*).
Edvard Beatus Petersen (Justitsraad og Birkedommer *Petersen*).
- * *Andreas Julius Møller* (afd. Møller *Møller*).
Christian Frederik Linde (Contoirchef ved Øresunds Toldkammer *de Linde*).
Arthur Julius Daniel Renouard (Oberst *de Renouard*, Commandant paa Kronborg).
Christian Ferdinand Schreiber (Tømmerh. *Schreiber*).
Carl Ludvig Eschricht (Overlæge *Eschricht*).

Charles Thalbitzer (Consul og Skibsclarerer *Thalbitzer*).

Major Henry Charles Wright (Skibsclarerer *M. Wright*).

Thorvald Harald Bertelsen (Malermester *Bertelsen*).

Jorgen Wilhelm Jørgensen (Kjøbmand *Jørgensen*).

Ferdinand Ludvig Kornerup (Kjøbmand *Kornerup*).

* *Carl Wilhelm Ferdinand Louis Datow* (afd. Bagermester *Datow*).

Rudolph Romeling (afd. Premierlieutn. *Romeling*).

Carl Peter May Tegner (Capt. og Kæmner *Tegner*).

Carl Frederik Müller (Handelsgartner *Müller*).

Tredie Klasse.

* *Heinrich Christian Adolph Goldschadt* (afd. Overcommandeersergeant *Goldschadt*).

Sophus Leopold Fridericia (Kjøbmand *Fridericia*).

Valdemar Viggo Gustav Smidt (Proprietair *Smidt*).

George Baker (Stedfader frhv. Regeringsr. *Lindhardt*).

* *Svend Christian Louis Halberg* (afd. Tømmermester *Halberg*).

Gerhard August Gradman (Capitain og Skibsclarerer *Gradman*).

Edvard Nyeberg (Procurator *Nyeberg*).

Frederik Vilhelm Rohde (Hospitaloverlæge *Rohde*).

Budolph Ferdinand Jørgensen (Kjøbmand *Jørgensen*).

Julius Emil Edvard Carøe (Dyrlæge *Carøe*).

August Emil Edvard Randropp (Kongl. Underfoged *Randropp*).

Anden Klasse.

Wiggo Rudolph Ferdinand Kempel (Færgemand *W. G. Kempel*).

Peter Oscar Møller (afd. Møller *Møller*).

Frederik Oseig Kaas (Kjøbmand *Kaas*).

Sophus Georg Ravn (Regimentschirurg *Ravn*).

Axel Otto Georg Tuxwærd (Toldcontrolleur *Tuxwærd*).

Anton Frederik Pullich (Blikkenslagermester *Pullich*).

Fritz Niels Svend Gertsen Kempel (Lods *Kempel*).

Wilhelm Hensemman Fæster (Kjøbmand *Fæster*).

Anton Heinrich Mathiesen Hansen (Handelsbogholder *Hansen*).

Thomas Philip Gløerfelt (Contoirchef ved Øresunds Toldkammer *B. Gløerfelt*).

Carl Arnold Sønnichsen Bramm (Seil-, Flag- og Compasmager *Bramm*).

Herman August Bertelsen (Malmester *Bertelsen*).

Carl Vilhelm Gradman (Capitain og Skibsclarerer *Gradman*).

Thomas Arboe Tuxwærd (Toldcontrolleur *Tuxwærd*).

Philip Gotfrid Wachtelbrenner (Capitain og Kjøbmand *Wachtelbrenner*).

Thorwald Ulstrup (Garvermester *Ulstrup*).

Förste Klasse.

Anton Vilhelm Scheel Olrik (Etatsraad, Borgemeester *Olrik*).

Thorkil van Aller (Consul og Skibsclarerer *P. van Aller*).

Anton Palme Rohde (Hospitalsoverlæge *Rohde*).

Louis Christian Rogert Gløerfelt (Contoirchef ved Øresunds Toldkammer *B. Gløerfelt*).

Heinrich Niels Schreiber (Tømmerhandler *Schreiber*).

Julius Christian Wachtelbrenner (Capitain og Kjøbmand *Wachtelbrenner*).

Peter Harald Viggo Carøe (Dyrlæge *Carøe*).

Otto Mathias Ravn (Regimentschirurg *Ravn*).

Hans Jørgen Hansen (Handelsbogholder *Hansen*).

Henry van Aller (Lysestøber *J. van Aller*).

Hans Larsen Lindberg (Smedemester *Lindberg*).

De med * betegnede Disciple have været holdte i Skolen ved Understøttelse af den her i Byen eksisterende „borgerlige Forening til Realkundskabers Udbredelse.“

De i Skoleaaret gjennemgaaede Pensa ere følgende:

Dansk.

VI. Kl. Holst's prosaiske Læsebog er bleven benyttet til Oplæsning og Analyse, samt til andre sproglige Øvelser. Sætningslæren er mundtligt udførligt bleven foredraget og indøvet. Bentziens Grammatik er repeteret. Holst's poetiske Læsebog er brugt til Udenadslæren og Øvelse i Recitation. Endeel af „Valdemar den Store og hans Mænd“ er læst og gjennemgaaet. Skriftlige Øvelser ere foretagne efter „Borgens Veiledning“, med Afvexling af Versioner og Afhandlinger, hvoraf Indholdets Grundtræk ere blevene Disciplene opgivne.

V. Kl. Holst's prosaiske Læsebog er benyttet til Oplæsning og Analyse. Bentziens Grammatik er læst indtil Orddannelseslæren. Sætningslæren og Ordstillingen er læst efter Bojesen. Holst's poetiske Læsebog er brugt til Udenadslæren.

Stile ere skrevne efter „Borgens Veiledning“, foruden Versioner.

- IV. Kl. Hjorts danske Børneven er brugt til Oplæsning og Analyse. Bojesens Grammatik er repeteret og enkelte Dele af Formlæren udførligen gennemgaaede. Til Udenadskæren er brugt Hols's „Smaadigte til Udenadslæsning.“ Versioner ere skrevne og enkelte Stile efter Borgen.
- III. Kl. Bojesens Sproglære med Anmærkningerne er læst og repeteret, og Reglerne indøvede ved Analyse i Hjorts danske Børneven. Lettere Digte ere lærte udenad. Stile ere skrevne dels efter Dictat, dels efter C. Krossings Opgaver.
- II. Kl. Hjorts danske Børneven er brugt til Læsning og Analyse. De første 46 §§ af Bojesens Grammatik (med Undt. af Anmk.) ere læste og indøvede. Stile ere skrevne mestendeels efter Dictat.
- I. Kl. Den første Deel af Hjorts Børneven er brugt til Læsning og Stavning samt Gjengiven af det Læste. De første Begyndelsesgrunde i Analyse. Stile efter Dictat.

Tydsck.

- VI. Kl. A. Nordische Götterlehre efter Bresemanns større Læsebog. Samme Læsebog Pag. 23—41. Bresemanns større Grammatik. Mundtlige og skriftlige Stiløvelser.
- B. Bresemanns større Læsebog Pag. 23—41. Satirer og Dialoger. Bresemanns større Grammatik. Mundtlige og skriftlige Stiløvelser.

- V. Kl. Bresemanns større Læsebog til Pag. 166.
Bresemanns Grammatik: Syntaxen. Mundtlige
og skriftlige Stiløvelser.
- IV. Kl. Bresemanns mindre Læsebog Pag. 317—340.
94—112. Bresemanns Grammatik: Verberne
og enkelte Dele af Syntaxen. Mundtlige og skrift-
lige Stiløvelser.
- III. Kl. Bresemanns Læsebog 23—94. Formlæren efter
Bresemanns Grammatik (med Undt. af de ure-
gelm. Verber). Tale- og Skriveøvelser.
- II. Kl. Hallagers Læsebog, den prosaiske Deel. Tale-
og Skriveøvelser.
- I. Kl. Hallagers Læsebog læst og oversat Pag. 65—82.
Taleøvelser.

A. u. m. Af ovenstaaende Penser er dog kun en Deel bleven gennemgaaet
under Skolens nuværende Lærer i Tydsk, der først overtog Under-
viiisningen den 1ste Mai d. A.

Engelsk.

- VI. Kl. Rienzi by Bulwer, pag. 1—50. Maribo es
Formlære fra Begyndelsen til Enden. Mundtlige
og skriftlige Stiløvelser.
- V. Kl. English stories by Repp, pag. 24—66, 87—98.
Maribo es Formlære pag. 11—44. Mundtlige
og skriftlige Stiløvelser.
- IV. Kl. English stories pag. 1—47. Det Væsentligste af
Formlæren efter Maribo e. Mundtlige og skrift-
lige Stiløvelser.
- III. Kl. English stories pag. 1—38.
- II. Kl. Maribo es engelske Læsebog, 50 §§.

Fransk.

- VI. Kl. Charles XII. p. Voltaire, 3 Bøger. Borrings

franske Grammatik. Mundtlige og skriftlige Stiløvelser.

V. Kl. Charles XII., pag. 1—37. Borrings franske Grammatik til Syntaxen. Mundtlige og skriftlige Stiløvelser.

IV. Kl. Borrings Manuel, pag. 41—70. Grammatik: Det Væsentligste af Bøiningslæren.

III. Kl. Borrings Manuel, pag. 25—41.

Ann. Ligesom den deelvise Mangel af Lærere i de to sidstnævnte Sprog i den anden Halvdeel af det foregaaende Skoleaar midlertidigen har maattet sætte disse Discipliner tilbage ved Skolen, saaledes har ogsaa det Usikre ved Skolens hele Stilling og den deraf følgende Skiften af Lærere ikke kunnet Andet end indvirke skadeligt saavel paa Underviisningens Fremme i disse Sprog som paa Skolens Cursus i Almindelighed.

Religion.

VI. Kl. Mørk Hansens Kirkehistorie til Reformationen. Balles Lærebog repeteret.

V. Kl. Herslebs større Bibellistorie, det gl. Test. fra „Apostlerne begyndte deres Vandring“ til 2det Afsnit. 5te og 6te Capitel af Balles Læsebog samt Repetition af 4de.

V. Kl. Herslebs større Bibellistorie fra 5te Periode til det gl. Test.'s Skrifter, samt Noget af det nye Test. 7de og 8de Capitel af Lærebogen.

III. Kl. Det gl. Test. forfra til 4de Periode af Herslebs større Bibellistorie. 6te Capitel af Balles Lærebog.

II. Kl. Hele Balslebs Bibellistorie. De 3 første Capitler af Balles Lærebog.

I. Kl. Den første Halvdeel af det gl. Test. og hele det nye Testamentes Historie efter Balslev.

Historie.

- VI. Kl. Middelalderens og Reformationens Historie efter Webers Lærebog.
- V. Kl. Oldtidens Historie efter samme.
- IV. Kl. Oldtidens Historie efter samme.
- III. Kl. Danmarks Historie efter Allen indtil Reformationen.
- II. Kl. Ingerslevs fragmentariske Historie, Middelalderens og den nyere Tids Historie.
- I. Kl. Oldtidens Historie efter Ingerslevs fragmentariske Historie.

Geographie.

- VI. Kl. Europa efter Ingerslevs større Geographie. Indledning. Sverrig og Norge. Rusland. Polen. Preussen. Tydskland. Østerrig. Danmark.
- V. Kl. Asien og Africa efter Ingerslevs større Geographie.
- IV. Kl. Asien og Africa (til Sahara) efter Ingerslevs større Geographie.
- III. Kl. Indledning til Geographien og Europa efter Ingerslevs lille Geographie.
- II. Kl. Asien, Africa, America og Australien efter Ingerslevs lille Geographie.
- I. Kl. Europas Geographie i fysisk Henseende efter Ingerslevs lille Geographie.

Geometrie.

- VI. Kl. Bergs Geometrie, forfra til § 192.
- V. Kl. Bergs Geometrie, forfra til § 84.
- IV. Kl. Efter Simesens geometriske Tegnelse ere gennemgaaede de 71 første Fortegninger, inde-

holdende de geometriske Opgaver over den rette Linie, Vinklen og Cirklen.

Regning og Algebra.

- VI. Kl. Jürgensens Arithmetik forfra til § 17. Omvendt og sammensat Reguladetri, Procent- og Rentesregning.
- V. Jürgensens Arithmetik forfra til § 10. Reguladetri i hele Tal og Brøk, omvendt og sammensat Reguladetri, Procentregning.
- IV. Kl. Reguladetri i hele Tal og Brøk, omvendt og sammensat Reguladetri.
- III. Kl. Brøk i de 4 Regningsarter; samt Parttagning.
- II. Kl. De 4 Species i benævnte Tal. Brøken til Addition.
- I. Kl. Talskrivning og Læsning. De 4 Species i ubenævnte Tal.

Anm. Hidindtil havde her i Skolen været brugt Rector Simensens matematiske Lærebøger, men da den heldige Benyttelse af disse tildeels er knyttet til en for Forfatteren eiendommelig Underviisningsmethode, indførtes ved Skoleaarets Begyndelse de ovennævnte Lærebøger af Berg og Jürgensen, og det blev anseet rigtigst at begge de øverste Klasser begyndte deres Coursus efter disse forfra. Dette kunde desuden skee uden synderlig stor Tilbagegang, da jo de nuværende Klasser VI, a og VI, b ifølge Skolens Overgang fra otteaarig til syvaarig kun kunde betragtes som dens anden og tredie Klasse fra ovenaf.

Physik og Chemie.

- VI. Kl. Ørstedes mekaniske Physik, forfra til luftformige Legemers Ligevægt. VI. A. Metallerne. VI. B. Metalloiderne.
- V. Kl. Electricitet og Magnetisme, efter Silfverbergs chemiske Physik.

Naturhistorie.

- VI. Kl. Mineralogien til de tunge Metaller (efter Drejer og Bramsen).
- V. Kl. Leddyrene efter Drejer og Bramsens Naturhistorie.
- IV. Kl. Fuglene og Krybdyrene, efter samme.
- III. Kl. Pattedyrene og Indledningen til Fuglene, efter samme.
- II. Kl. Hvirveldyrene, efter Kroyers Naturhistorie.
 - I. Kl. Pattedyrene efter Afbildninger og med Afbenyttelse af Kroyers Naturhistorie.

Følgende Bøger ere bestemte til at bruges i det kommende Skoleaar i de forskjellige Klasser:

- VI. Kl. Holst's prosaiske og poetiske Læsebog. Thortsens Litteraturhistorie. J. N. Meiers danske Grammatik. Bresemanns større Læsebog. Rienzi by Bulwer. Mariboës engelske Sproglære. Charles XII. par Voltaire; en Bog af en nyere fransk Forfatter, som nærmere vil blive opgivet. Sibberns franske Stiløvelser (1ste og 2det Afsnit). Abrahams's franske Sproglære. Mørk Hansens Kirkehistorie. Webers Verdenshistorie. Ingerslevs større Geographie. Bergs Geometrie. Ramus' Steremetrie og Trigonometrie. Jürgensens Arithmetik. Ørsteds mekaniske Physik. Drejers og Bramsens Naturhistorie (helst den ældre Udgave).
- V. Kl. Holst's prosaiske og poetiske Læsebog. J. N. Meiers danske Grammatik. Bresemanns

større Læsebog. Rienzi by Bulwer. Mari-boes engelske Sproglære. Mariboers Stii-øvelser. Les aventures de Telemaque (8^{tième} edition par Schiebler, Leipzig 1847). Abra-hams's franske Sproglære. Sibberns Stii-øvelser (1ste og 2det Afsnit). Herslebs større Bibelhistorie. Webers Verdenshistorie. In-gerslevs større Geographie. Ramus' Geome-trie. Jürgensens Arithmetik. Silfverbergs chemiske Physik. Drejers og Bramsens Naturhistorie.

IV. Kl. Holst's prosaiske Læsebog. Meiers danske Grammatik. Bresemanns mindre Læsebog. English stories by Repp. Mariboers engelske Sproglære. Les aventures de Telemaque (8de Udgave ved Schiebler, Leipzig 1847). Abra-hams's franske Sproglære. Sibberns franske Stii-øvelser (1ste Afsnit). Herslebs større Bi-belhistorie. Webers Verdenshistorie. Ingers-levs større Geographie. Drejers og Bram-sens Naturhistorie.

III. Kl. Hjorts danske Børneven. Bojesens danske Grammatik. Bresemanns mindre Læsebog. English stories by Repp. Mariboers engelske Sproglære. Borrings Manuel. Abrahams's franske Sproglære. Sibberns franske Stii-øvelser (1ste Afsnit). Herslebs større Bibel-historie. Allens Danmarks Historie. Ingers-levs mindre Geographie. Drejers og Bram-sens Naturhistorie.

II. Kl. Hjorts danske Børneven. Bojesens danske Grammatik. Hallagers tyske Læsebog. Ma-

riboes engelske Læsebog. Mariboes engelske Sproglære. Balslevs Bibelhistorie. Balle Lærebog. Ingerslevs fragm. Historie. Ingerslevs mindre Geographie. Prosch's elem. Naturhistorie.

I. Kl. Hjorts danske Børneven. Hallagers tyske Læsebog. Balslevs Bibelhistorie. Ingerslevs fragm. Historie. Ingerslevs lille Geographie. Prosch's elem. Naturhistorie.

Anm. Enhver Discipel maa være i Besiddelse af en Tavle og de fornødne Skrive- og Tegnebøger til Brug paa Skolen, samt af et Atlas til Brug i Hjemmet.

Skolens videnskabelige Samlinger.

Over Skolens Bibliothek, der bestaaer af den nedlagte lærde Skoles Bøger tilligemed de siden Realskolens Oprettelse for et Beløb af omtrent 100 Rbd. aarligen anskaffede Værker og som hvert Aar forøges ved en lignende Summa, saavel som over Skolens physiske og naturhistoriske Samlinger ere Cataloger nu under Arbeide, som forhaabentlig ville kunne udkomme i Trykken i Løbet af dette Aar.

Den offentlige Examen

I HELSINGØRS VIDENSKABELIGE REALSKOLE

afholdes fra den 24de til den 29de Juli paa følgende Maade:

Lørdag den 24de,

- Kl. 8. VI. Kl. Geographie, V. Kl. Dansk, IV. Kl. Regning, I. Kl. Naturhistorie.
- 10. VI. Kl. Geometrie, V. Kl. Historie, IV. Kl. Fransk, II. Kl. Religion.
Kl. 12. VI. Kl. Tydsk, V. Kl. Fransk, III. Kl. Dansk, II. Kl. Naturhistorie, I. Kl. Geographie.

Mandag den 26de,

- Kl. 8. VI. Kl. Historie, V. Kl. Religion, IV. Kl. Naturhistorie, III. Kl. Fransk, II. Kl. Tydsk.
- 10. VI. Kl. Religion, V. Kl. Geometrie, III. Kl. Historie, II. Kl. Engelsk.
- 12. Ældste Afdeling Gymnastik.

Tirsdagen den 27de,

- Kl. 8. VI. Kl. Engelsk, V. Kl. Naturhistorie, IV. Kl. Historie, II. Kl. Regning, I. Kl. Dansk.
- 10. V. Kl. Physik, IV. Dansk, III. Kl. Regning, I. Kl. Historie.
- 12. Yngste Afdeling Gymnastik.

Onsdag den 28de,

- Kl. 8. VI. Kl. Physik, V. Kl. Geographie, IV. Kl. Religion, III. Kl. Engelsk, I. Kl. Tydsk.
- 10. VI. Kl. Dansk, V. Kl. Engelsk, IV. Kl. Geographie, III. Kl. Naturhistorie, I. Kl. Regning.
- 12. VI. Kl. Algebra, IV. Kl. Religion, III. Kl. Tydsk, II. Kl. Geographie.

Torsdag den 29de,

- Kl. 8. VI. Fransk, V. Kl. Algebra, IV. Kl. Tydsk,
III. Kl. Religion, II. Kl. Dansk.
- 10. VI. Kl. Naturhistorie, V. Kl. Tydsk, IV. Kl.
Engelsk, III. Kl. Geographie, I. Kl. Religion.

Fredagen den 30te Juli, samt Tirsdagen den 31te August, Kl. 10, prøves de Elever, der ønskes optagne i Skolen fra det nye Skoleaars Begyndelse. Løverdagen den 31te Juli, Kl. 10, meddeles Klasseopflytningerne. Onsdagen den 1ste September begynder den sædvanlige Underviisning.

Til at overvære Examen indbydes Disciplenes ærede Forældre og Værger, samt Enhver, der interesserer sig for Skolen.

Helsingør, den 5te Juli 1852.

W. Lassen.